

Pinokkio

CARLO COLLODI

Voorwoord

Er zijn verhalen die verdwijnen zodra we ze hebben gelezen, en verhalen die ons een leven lang blijven vergezellen. Pinokkio behoort zonder twijfel tot die laatste categorie. Sinds Carlo Collodi in 1881 de eerste hoofdstukken van **Le avventure di Pinocchio** publiceerde, heeft de houten jongen een plaats veroverd tussen de meest onvergetelijke figuren uit de wereldliteratuur. Zijn oorsprong is bescheiden — een stuk brandhout dat tot leven komt — maar zijn reis is universeel.

Pinokkio is meer dan een marionet die leert lopen en spreken. Hij is een spiegel waarin we onze eigen twijfels, verlangens en vergissingen herkennen. Zijn nieuwsgierigheid leidt hem vaak op dwaalwegen, zijn goedgelovigheid brengt hem in gevaar, en zijn koppigheid bezorgt hem de nodige pijn. Maar in elke misstap schuilt een les, en in elke terugkeer een vonk van hoop. Collodi schreef geen eenvoudig kindersprookje, maar een verhaal dat speelt met ironie, melancholie en zachte kritiek op de menselijke natuur.

Wat dit boek zo bijzonder maakt, is de eerlijkheid waarmee het de groei van een kind beschrijft. Pinokkio's neus wordt langer wanneer hij liegt, maar zijn geweten groeit niet door magie. Het ontwikkelt zich langzaam, onhandig, door vallen en opstaan — precies zoals bij ons allemaal. Achter de levendige avonturen en de humor schuilt een diepere gedachte: dat menselijkheid niet wordt gegeven, maar wordt verdiend door moed, empathie en verantwoordelijkheid.

Deze uitgave nodigt hedendaagse lezers uit om het verhaal opnieuw te ontdekken, met respect voor de oorspronkelijke geest van Collodi. We ontmoeten Gepetto, de houtsnijder wiens tederheid even groot is als zijn armoede; de Blauwe Fee, die Pinokkio steunt maar hem nooit afhoudt van zijn eigen keuzes; en een bonte stoet aan dieren, tricksters en waarschuwende figuren die hem herinneren aan de kwetsbaarheid van vrijheid.

Voor jonge lezers biedt Pinokkio een avontuurlijke reis vol humor, fantasie en herkenbare emoties. Voor oudere lezers biedt het verhaal een verrassend moderne blik op opvoeding, verlangen en de zoektocht naar identiteit. En voor iedereen, ongeacht leeftijd, biedt het een tijdloze waarheid: dat het pad naar volwassenheid niet recht is, maar kronkelig, grillig en vaak pijnlijk — en juist daarom zo kostbaar.

Laat u door dit boek opnieuw verwonderen. Pinokkio is niet zomaar een pop die een jongen wordt. Hij is een herinnering aan iets diepers: dat elk mens gevormd wordt door keuzes, fouten en de moed om opnieuw te beginnen.

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1	6
HOOFDSTUK 2	8
HOOFDSTUK 3	11
HOOFDSTUK 4	14
HOOFDSTUK 5	16
HOOFDSTUK 6	18
HOOFDSTUK 7	20
HOOFDSTUK 8	23
HOOFDSTUK 9	25
HOOFDSTUK 10	27
HOOFDSTUK 11	29
HOOFDSTUK 12	32
HOOFDSTUK 13	35
HOOFDSTUK 14	38
HOOFDSTUK 15	41
HOOFDSTUK 16	43
HOOFDSTUK 17	46
HOOFDSTUK 18	50
HOOFDSTUK 19	54
HOOFDSTUK 20	57
HOOFDSTUK 21	59
HOOFDSTUK 22	61
HOOFDSTUK 23	64
HOOFDSTUK 24	68
HOOFDSTUK 25	72

HOOFDSTUK 26	75
HOOFDSTUK 27	77
HOOFDSTUK 28	82
HOOFDSTUK 29	86
HOOFDSTUK 30	92
HOOFDSTUK 31	97
HOOFDSTUK 32	102
HOOFDSTUK 33	107
HOOFDSTUK 34	113
HOOFDSTUK 35	118
HOOFDSTUK 36	122

HOOFDSTUK 1

Hoe het gebeurde dat meester Kers, timmerman, een stuk hout vond dat hilde en lachte als een kind.

Eeuwen geleden leefde er... “Een koning!” zullen mijn kleine lezers meteen roepen. Nee, kinderen, jullie hebben het mis. Er was eens een stuk hout. Het was geen kostbaar stuk hout, integendeel. Gewoon een doodgewoon blok brandhout, zo’n dik, stevig stuk stam dat je in de winter op het vuur legt om koude kamers gezellig en warm te maken.

Ik weet niet precies hoe het is gebeurd, maar het is wel zeker dat op een mooie dag dat stuk hout terecht kwam in de werkplaats van een oude timmerman. Zijn echte naam was meester Antonio, maar iedereen noemde hem meester Kers, omdat de punt van zijn neus zo rond en rood en glimmend was dat hij precies op een rijpe kers leek.

Zodra hij dat stuk hout zag, werd meester Kers dolblij. Vrolijk wrijvend in zijn handen mompelde hij half in zichzelf: “Dat komt als geroepen! Daar maak ik een tafelpoot van.”

Hij pakte snel de bijl om de schors eraf te hakken en het hout in vorm te brengen. Maar net toen hij de eerste klap wilde geven, bleef hij stokstijf staan met zijn arm in de lucht, want hij hoorde een iel, klein stemmetje smekend roepen: “Voorzichtig alsjeblieft! Sla me niet zo hard!”

Je had het gezicht van meester Kers moeten zien! Zijn toch al grappige gezicht werd nog veel grappiger.

Met grote, verschrikte ogen keek hij de werkplaats rond om te ontdekken waar dat kleine stemmetje vandaan kwam. Niemand te zien! Hij keek onder de werkbank – niemand! Hij gluurde in de kast – niemand! Hij zocht tussen de schaafkrullen – niemand! Hij deed de deur open en keek de straat op en neer – nog steeds niemand!

“Aha, nu snap ik het!” zei hij toen, lachend en aan zijn pruik krabbend. “Ik heb het me natuurlijk alleen maar verbeeld dat ik dat stemmetje hoorde. Kom, weer aan het werk.”

Hij gaf een flinke, deftige klap op het hout. “Auw, auw! Je doet me pijn!” riep hetzelfde kleine stemmetje van ver weg.

Meester Kers verstijfde, zijn ogen puilden uit zijn hoofd, zijn mond viel open en zijn tong hing tot op zijn kin.

Zodra hij weer een beetje bij zijn positieven kwam, zei hij trillend en stotterend van schrik: “Waar komt die stem vandaan? Er is hier niemand! Zou dat stuk hout soms hebben leren huilen en schreeuwen als een kind? Dat kan ik nauwelijks geloven. Het is gewoon een stuk brandhout, alleen goed om in de kachel te verbranden, net als elk ander stuk. Of... zou er iemand in verstopt zitten? Dan is-ie nog niet jarig. Ik zal hem wel mores leren!”

Met die woorden greep hij het blok met beide handen vast en begon het genadeloos door elkaar te rammelen. Hij gooide het op de grond, tegen de muren en zelfs tegen het plafond.

Hij wachtte tot het kleine stemmetje zou kreunen of klagen. Twee minuten – niks. Vijf minuten – niks. Tien minuten – niks.

“Aha, nu weet ik het zeker,” zei hij, dapper proberen te lachen terwijl hij aan zijn pruik frommelde. “Ik heb het me weer verbeeld. Kom op, weer aan het werk!”

De arme man was doodsbang, daarom begon hij een vrolijk liedje te zingen om zichzelf moed in te spreken.

Hij legde de bijl weg en pakte de schaaf om het hout glad en egaal te maken. Maar terwijl hij heen en weer schaafde, hoorde hij weer hetzelfde kleine stemmetje. Dit keer giechelde het terwijl het sprak: “Hou op! O, hou op! Hihi! Je kriebelt in mijn buik!”

Nu viel de arme meester Kers neer alsof hij was neergeschoten. Toen hij zijn ogen opendeed, zat hij op de grond.

Zijn gezicht was helemaal veranderd; van pure schrik was zelfs de punt van zijn neus niet meer rood, maar dieppaars geworden.

HOOFDSTUK 2

Meester Kers schenkt het stuk hout aan zijn vriend Geppetto, die er een marionet van wil maken die kan dansen, schermen en salto's draaien.

Op datzelfde moment klonk er een harde klop op de deur. "Binnen!" zei de timmerman, die geen greintje kracht meer had om op te staan.

Bij die woorden ging de deur open en kwam er een keurig oud mannetje binnen. Zijn naam was Geppetto, maar de jongens uit de buurt noemden hem Polentana, vanwege de gele pruik die hij altijd droeg en die precies de kleur had van maïsmeel.

Geppetto had een heel slecht humeur. Wee degene die hem Polentana noemde! Dan werd hij zo wild als een beest en kon niemand hem meer kalmeren.

"Goedendag, meester Antonio," zei Geppetto. "Wat doe jij daar op de grond?"

"Ik geef de mieren les in hun ABC'tje."

"Veel succes ermee!"

"Wat brengt jou hier, vriend Geppetto?"

"Mijn benen. En het zal je misschien plezier doen te horen, meester Antonio, dat ik bij je kom bedelen om een gunst."

"Hier ben ik, tot je dienst," antwoordde de timmerman, terwijl hij zich op zijn knieën oprichtte.

"Vanmorgen kreeg ik een schitterend idee."

"Laat horen."

"Ik dacht eraan om voor mezelf een prachtige houten marionet te maken. Hij moet geweldig zijn, een die kan dansen, schermen en salto's draaien. Met hem wil ik de wereld rondtrekken om mijn boterham en mijn glas wijn te verdienen. Wat vind je ervan?"

"Bravo, Polentana!" riep hetzelfde kleine stemmetje, dat nergens vandaan leek te komen.

Toen Geppetto zichzelf Polentana hoorde noemen, werd hij zo rood als een rode peper. Hij draaide zich woedend naar de timmerman toe en zei: “Waarom beledig je me?”

“Wie beledigt jou dan?”

“Jij noemde me Polentana!”

“Ik niet.”

“Denk je soms dat ik het zelf was? Ik WEET dat jij het was!”

“Nee!”

“Ja!”

“Nee!”

“Ja!”

Ze werden met de seconde kwader, van woorden kwamen ze tot klappen, en uiteindelijk begonnen ze te krabben, te bijten en elkaar te slaan.

Toen de vechtpartij voorbij was, had meester Antonio Geppetto’s gele pruik in zijn handen en vond Geppetto de krullende pruik van de timmerman in zijn mond.

“Geef mijn pruik terug!” schreeuwde meester Antonio nors.

“Geef jij de mijne terug, dan zijn we weer vrienden.”

De twee oude mannetjes zetten ieder hun eigen pruik weer op hun hoofd, gaven elkaar een hand en zwoeren dat ze voor de rest van hun leven goede vrienden zouden blijven.

“Nou, meester Geppetto,” zei de timmerman om te laten zien dat hij geen wrok koesterde, “wat wil je precies hebben?”

“Ik wil een stuk hout om een marionet van te maken. Wil je het me geven?”

Meester Antonio, die er heel blij mee was, ging meteen naar zijn werkbank om het stuk hout te pakken dat hem zo aan het schrikken had gemaakt. Maar juist toen hij het aan zijn vriend wilde geven, rukte het hout zich met een heftige beweging uit zijn handen en knalde tegen de dunne benen van de arme Geppetto.

“Ach! Is dat soms jouw vriendelijke manier om cadeautjes te geven, meester Antonio? Je hebt me bijna kreupel gemaakt!”

“Ik zweer je dat ik het niet expres deed!”

“Ik was het natuurlijk zelf!”

“Het is de schuld van dat stuk hout.”

“Je hebt gelijk, maar jij bent degene die het naar mijn benen gooide.”

“Ik heb het niet gegoooid!”

“Leugenaar!”

“Geppetto, beledig me niet, anders noem ik je Polentana.”

“Idioot!”

“Polentana!”

“Ezel!”

“Polentana!”

“Lelijke aap!”

“Polentana!”

Toen hij voor de derde keer Polentana werd genoemd, zag Geppetto rood van woede, sprong op de timmerman af en ze gaven elkaar ter plekke een flink pak slaag.

Na deze ruzie had meester Antonio twee extra krassen op zijn neus en miste Geppetto twee knopen van zijn jas. Zo hadden ze hun rekening vereffend. Ze gaven elkaar een hand en zwoeren opnieuw dat ze voor de rest van hun leven goede vrienden zouden blijven.

Toen nam Geppetto het mooie stuk hout, bedankte meester Antonio en hinkte naar huis.

HOOFDSTUK 3

Zodra hij thuis is, maakt Geppetto de marionet en noemt hem Pinocchio. De eerste streken van de marionet.

Het huisje van Geppetto was klein, maar netjes en knus. Het was een kamertje op de begane grond met een piepklein raampje onder de trap. De inrichting had eenvoudiger niet gekund: een heel oude stoel, een wankel bed en een wankel tafel. Tegen de muur tegenover de deur was een open haard geschilderd met brandende houtblokken. Boven het vuur hing een geschilderde pot waarin iets vrolijk borrelde en wolken stoom opstegen die er heel echt uitzagen.

Zodra Geppetto thuis was, pakte hij zijn gereedschap en begon het hout te bewerken tot een marionet.

“Hoe zal ik hem noemen?” zei hij bij zichzelf. “Ik noem hem PINOCCHIO. Die naam zal hem geluk brengen. Ik heb ooit een hele familie Pinocchi gekend: Pinocchio de vader, Pinocchia de moeder en de kinderen Pinocchi, en ze hadden allemaal geluk. De rijkste van hen leefde van de bedeling.”

Nadat hij de naam had gekozen, ging Geppetto serieus aan het werk: eerst het haar, dan het voorhoofd, dan de ogen. Stel je zijn verbazing voor toen hij merkte dat die ogen bewogen en hem strak aankeken. Geppetto voelde zich beledigd en zei verdrietig:

“Lelijke houten ogen, waarom kijk je me zo aan?”

Geen antwoord.

Na de ogen maakte hij de neus. Zodra die klaar was, begon hij te groeien. Hij groeide en groeide en groeide tot hij zo lang was dat er geen einde aan leek te komen.

De arme Geppetto bleef maar snijden en snijden, maar hoe meer hij sneed, hoe langer die brutale neus werd. Ten slotte gaf hij het op.

Daarna maakte hij de mond.

Die was nog niet klaar of hij begon al te lachen en hem uit te lachen.

“Hou op met lachen!” zei Geppetto boos. Maar het had net zo goed tegen de muur gekund.

“Hou op met lachen, zeg ik!” brulde hij als een donder.

De mond hield op met lachen, maar stak een lange tong uit.

Geppetto wilde geen ruzie beginnen, deed alsof hij niets zag en werkte verder. Na de mond kwamen de kin, de hals, de schouders, de buik, de armen en de handen.

Juist toen hij de laatste hand aan de vingertoppen legde, voelde Geppetto dat iemand zijn pruik van zijn hoofd trok. Hij keek op en wat zag hij? Zijn gele pruik zat in de hand van de marionet.

“Pinocchio, geef mijn pruik terug!”

Maar Pinocchio zette de pruik in plaats daarvan op zijn eigen hoofd, waar hij bijna helemaal in verdween.

Door die onverwachte streek werd Geppetto heel verdrietig, triester dan hij ooit geweest was.

“Pinocchio, stoute jongen!” riep hij. “Je bent nog niet eens klaar en je begint je arme oude vader al brutaal te behandelen. Heel slecht, mijn zoon, heel slecht!”

En hij veegde een traan weg.

De benen en voeten moesten nog gemaakt worden. Zodra die klaar waren, kreeg Geppetto een harde schop op het puntje van zijn neus.

“Eigen schuld!” zei hij bij zichzelf. “Ik had er eerder aan moeten denken. Nu is het te laat!”

Hij pakte de marionet onder de armen en zette hem op de grond om hem te leren lopen.

Pinocchio's benen waren zo stijf dat hij ze niet kon bewegen. Geppetto hield zijn hand vast en liet zien hoe hij de ene voet voor de andere moest zetten.

Toen zijn benen soepel waren geworden, begon Pinocchio uit zichzelf te lopen, rende door de kamer, bereikte de open deur en met één sprong stond hij op straat. Weg was hij!

De arme Geppetto rende achter hem aan, maar kon hem niet inhalen. Pinocchio sprong als een haas, zijn twee houten voeten maakten op de straatstenen evenveel lawaai als twintig boeren in klompen.

“Pak hem! Pak hem!” bleef Geppetto roepen. Maar de mensen op straat zagen een houten marionet als de wind voorbijrennen, bleven staan kijken en lachten tot ze buikpijn hadden.

Eindelijk kwam er toevallig een carabinieri langs. Die hoorde al dat lawaai, dacht dat het een weggelopen veulen was en ging dapper midden op straat staan, met gespreide benen, vast van plan hem tegen te houden en erger te voorkomen.

Pinocchio zag de carabinieri van ver en probeerde tussen zijn benen door te glippen, maar dat lukte niet.

De carabinieri greep hem bij zijn neus (die buitengewoon lang was en er precies voor gemaakt leek) en leverde hem terug aan meester Geppetto.

Het oude mannetje wilde Pinocchio bij zijn oren pakken. Maar stel je zijn gezicht voor toen hij ontdekte dat hij vergeten was oren te maken!

Hij kon niets anders doen dan Pinocchio in zijn nekvel grijpen en mee naar huis nemen. Onderweg schudde hij hem een paar keer heen en weer en zei boos:

“Nu gaan we naar huis. Thuis zullen we deze zaak eens flink bespreken!”

Toen Pinocchio dat hoorde, liet hij zich op de grond vallen en weigerde nog een stap te verzetten. Al gauw stonden er steeds meer mensen om hen heen.

De een zei dit, de ander dat.

“Arme marionet,” riep een man. “Geen wonder dat hij niet naar huis wil. Geppetto slaat hem vast helemaal lens, zo gemeen en wreed als die is!”

“Geppetto lijkt me juist een goede man,” zei een ander, “maar met kinderen is hij een echte tiran. Als we die arme marionet aan hem overlaten, scheurt hij hem nog aan stukken!”

Ze zeiden zoveel dat de carabinieri er uiteindelijk een eind aan maakte door Pinocchio vrij te laten en Geppetto mee te slepen naar de gevangenis. De arme oude man wist niet hoe hij zich moest verweren, hij hilde en jammerde als een kind en zei snikkend:

“Ondankbare jongen! Ik heb zo mijn best gedaan om een nette marionet van je te maken! Ik heb het verdiend! Ik had er beter over na moeten denken.”

Wat er daarna gebeurde is een bijna ongelooflijk verhaal, maar jullie kunnen het lezen, lieve kinderen, in de hoofdstukken die volgen.